

Değerli Öğrenciler,

İzleyen sayfalarda 2000 yılından bu yana Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde Genel Jeoloji II dersinin sınavlarında sorulan soruları bulacaksınız. Ümit ederim mesleki gelişiminizde sizlere yardımcı olur.

Sınavlarınızda daha başarılı olmak için aşağıdaki konulara da dikkatinizi çekmek isterim.

1. Bu ders, Jeoloji'yi mümkünse severek sizlere tanıtmayı amaçladığından çok zorlu değildir. Ancak temel kavramları bilmeniz ve farklı jeoloji alanları arasında ilişkiler kurmanız beklenir.
2. Yanıtlarınızda yazınız okunaklı olsun.
3. Sorulana yanıt veriniz. İlgisiz yanıtlar size puan kazandırmaz.
4. Ana soru içindeki alt soruları sırayla ve numaralandırarak yanıtlayınız. Beni, yanıtlarınızı samanlıkta iğne arar gibi kağıtta aramak zorunda bırakmayınız.
5. Yanıtlarınızı şekille güçlendirmeye çalışınız.
6. Soruları dikkatle okuyunuz. Orada istenen yanıtın hacmi (kısaca, ayrıntılı, şekil yardımıyla vb. şekilde) belirtilmiştir.
7. Ders hacimli, pek çok kavram size yenidir. Sınav çalışmanızı son güne asla bırakmayınız.
8. Sıklıkla sorulan sorular önemli bulduğum konulardır; ancak buna kanmayınız, şaşırabilirsiniz.
9. Sorulara istediğim yanıtlar için derslerde açıklamalar yapıyorum. Emin değilseniz sorunuz.
10. Yanıtlarınızı yazmaya başlamadan önce kafanızda tasarlayınız. Nelere dokunacağınızı, hangi şekilleri çizeceğinizi önce düşününüz. Sonra yazıya geçiriniz.

Prof. Dr. Faruk Ocakoğlu

GENEL JEOLJİ II  
2. ARA SINAVI

**1. Atmosfere İlişkin** aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 1.1. Atmosferin alttan üste dört katı ; ..... , ..... , ..... , ..... . (2 Puan)
- 1.2. Bütün atmosferik olaylar ..... katında gelişir. (2 Puan)
- 1.3. En alt katın bileşimi ; %..... , %..... , ..... (2 Puan)
- 1.4. En alt katta oranları yerden yere değişen gazlar ..... Bunun nedeni ..... . (3 Puan)

**2. Hidrolojik Çevrime İlişkin** aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 2.1. Hidrolojik sistemin alt sistemlerini, buralarda tutulan su miktarını ve konaklama sürelerini tablo veya şekille gösteriniz. (7.5 Puan)
- 2.2. İnsan topluluklarının hidrolojik çevrime etkisi hangi yollarla gerçekleşebilir? Tartışınız. (5 Puan)

**3. Bozunma ve Toprak Gelişimine İlişkin** aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 3.1. Yüzeysel bozunma neden gerçekleşir? Tartışınız. (5 Puan)
- 3.2. Mekanik ve kimyasal bozunma arasındaki farklılıkları tartışınız. (5 Puan)
- 3.3. Buz kamalanması hangi ortamlarda etkindir? Tartışınız. (5 Puan)
- 3.4. Kimyasal bozunma türlerini yazınız, her bir süreci kısaca özetleyiniz. (5 Puan)
- 3.5. Toprak gelişimini etkileyen faktörler nelerdir, bunlardan en belirleyicisi hangisidir? Kısaca tartışınız. (7.5 Puan)
- 3.6. Bir toprak profili çizerek, zonları ayırınız. Her bir zonun özelliğini kısaca belirtiniz. (7.5 Puan)

**4. Kütle Yenilme Süreçlerine İlişkin** aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 4.1. Kütle yenilmelerinin temel kontrol edicisi nedir? Kütle yenilmelerini tetikleyen diğer faktörler nelerdir? (7.5 Puan)
- 4.2. Düşme, kayma ve akış arasındaki ayrımı yapınız. (7.5 Puan)
- 4.3. Lahar nedir? (2 Puan)
- 4.4. Krip nedir? (2 Puan)
- 4.5. Göçme (slump), lahar ve krip hızına göre sıralayınız. (2 Puan)

**5. Yüzey Sularına İlişkin** aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

- 5.1. Drenaj ağı nedir? Hangi tiplerini biliyorsunuz? Bu farklı tipler nasıl oluşur? (7.5 Puan)
- 5.2. Akarsular ne tür malzemeleri, nasıl taşırlar? Tartışınız. (7.5 Puan)
- 5.3. Delta nedir? Deltaların biriktirdiği sedimanları gruplayıp açıklayınız. (7.5 Puan)

Başarılar

Dr. Faruk OCAKOĞLU

**GENEL JEOLJİ II**  
**2001-2002 BAHAR YARIYILI FİNAL SINAVI**

SORU 1. Aşağıdaki kavramları açıklayınız (her biri 1,5 puan; Toplam 45 PUAN)

Önemli not: Kavramlarla ilgili bilginizi her durumda yansıtmaya çalışınız. Örneğin “Suyutan” kavramı sorulmuş olsun: “Bir karst kavramıdır, erimeyle ilgilidir” yazsanız da bir miktar (ama az) puan alırsınız. Tanımı tam yapar, ilgili kavramlara atıfta bulunur, örnekler verir ve gerekirse şekil çizerseniz tam puana yaklaşabilirsiniz. Her terimin yalnız 1.5 puan olduğuna dikkat ederek kısa, terimi iyi açıklayan yanıtlar vermeye çalışın.

Konaklama süresi	Gayzer	Speleotem (sarkıt-dikit)
Yük kalkması	Düşüm konisi	Artezyen
Oksidasyon	Permeabilite	Türbidit akıntı
Krip	Kıta şelfi	Atol
Heyelan	Abisal düzlük	Deformasyon
Su bölüm çizgisi	Yastık lav (pillow lava)	Tabaka doğrultusu
Drenaj deseni	Buz kamalanması	Monoklinal
Akarsu gradyanı	Toprak	Kaide seviyesi
Yatak yükü	Kapiler saçak (zon)	Deniztabanı yayılması
Karst	Akifer	Hendek (derin deniz hendeği)

SORU 2. Delta nedir? Delta sedimanlarını gruplayınız ve nasıl oluştuklarını şekilde kullanarak açıklayınız. (10 PUAN)

SORU 3. Pasif ve Aktif kıta kenarı deyimlerinden ne anlıyorsunuz? Bir pasif kıta kenarında sahilten derin denize kadar olan morfolojik birimleri temel özellikleri ile birlikte şekil çizerek belirtiniz (20 PUAN).

SORU 4. Deformasyon nedir? Yer kabuğu neden deformasyona uğrar? Başka deyişle, deformasyona neden olan kuvvetlerin kökeni nedir? Deformasyona neden olan 3 ana gerilme tipi nelerdir, şekil de kullanarak açıklayınız. Hangi gerilmeler ne tür faylara yol açarlar? Açıklayınız. (20 PUAN)

SORU 5. İklim ile yeryüzünün şekillenmesi (bozunma, kütle yenilmeleri, akarsu akışları, vb. üzerinde tek tek durarak) arasındaki ilişkiyi tartışınız. (5 PUAN)

Dr. Faruk Ocakoğlu

**GENEL JEOLJİ II**  
**2002-2003 BAHAR YARIYILI**  
**2. ARASINAV**

- SORU 1. Yavaş ve hızlı *kütle hareketlerini* sınıflayarak her birini kısaca açıklayınız (25 puan).
- SORU 2. Delta nedir? Delta sedimanlarını gruplayınız ve nasıl oluştuklarını şekil de kullanarak açıklayınız (25 Puan).
- SORU 3. “Yeraltıları yenilemeyen bir kaynak olarak algılanmalıdır” tümcesini tartışınız. Ayrıca yeraltılarının plansız kullanımının yolaçacağı sorunları tartışınız (25 puan).
- SORU 4. Okyanus sularında hareketliliğe (akıntı ve çalkantı gibi) yol açan etkenleri, nedenleri ve jeolojik sonuçları ile birlikte tartışınız (25 Puan).

Başarılar.

Dr. Faruk Ocakoğlu

**GENEL JEOLJİ II**  
**2002-2003 BAHAR YARIYILI FİNAL SINAVI**

SORU 1. Aşağıdaki kavramları açıklayınız (her biri 3 puan; Toplam 45 PUAN)

Önemli not: Kavramlarla ilgili bilginizi her durumda yansıtmaya çalışınız. Örneğin “Suyutan” kavramı sorulmuş olsun: “Bir karst kavramıdır, erimeyle ilgilidir” yazsanız da bir miktar (ama az) puan alırsınız. Tanımı tam yapar, ilgili kavramlara atıfta bulunur, örnekler verir ve gerekirse şekil çizerseniz tam puana yaklaşırsınız. Her terimin yalnız 3 puan olduğuna dikkat ederek kısa, terimi iyi açıklayan yanıtlar vermeye çalışın.

Çözünme	Kıta şelfi
Taşkın çökelleri	Artezyen
Normal fay	Deformasyon
Krip	Antiklinal
Dendritik drenaj	Troposfer
Çözünmüş yük	Deniztabanı yayılması
Paleomanyetizma	Hendek (derin deniz hendeği)
	Resif

SORU 2. Toprak nedir? Toprak oluşumundaki etkenleri kısa kısa tartışınız (15 PUAN).

SORU 3. Pasif ve Aktif kıta kenarı deyimlerinden ne anlıyorsunuz? Bir pasif kıta kenarında sahilten derin denize kadar olan morfolojik birimleri temel özellikleri ile birlikte şekil çizerek belirtiniz (15 PUAN).

SORU 4. Levha Tektoniği kuramınının 1900’lerin başından 1960’lara kadar doğuşunu, dayandığı temel verileri (kıta kenarlarının uyumu, fosil kanıtlar vb.) kronolojik bir sırayla özetleyerek tartışınız (25 PUAN).

Dr. Faruk Ocakoğlu

## **GENEL JEOLJİ II**

### **II. ARASINAV**

SORU 1- Alüviyal fan (yelpaze) nasıl oluşur, kısaca açıklayınız (10 Puan).

SORU 2- Bir akarsuyun toplayıcı, taşıyıcı ve dağıtıcı sistemlerini bir şekil üzerinde göstererek açıklayınız. Standart terminolojiyi (subölüm çizgisi, drenaj alanı vb.) kullanmaya özen gösteriniz (20 Puan).

SORU 3- Su tablası, havalanma zonu, doygunluk zonu, düşüm konisi ve akifer kavramlarını açıklayarak bir şekil üzerinde gösteriniz (15 Puan).

SORU 4- Bir artezyen kuyu için gerekli koşulları şekil üzerinde göstererek açıklayınız (15 Puan).

SORU 5- Okyanus suyunda devinime yol açan etmenleri ve bunların sonuçlarını kısa kısa tartışınız (30 Puan).

SORU 6- Atol nedir, nasıl gelişir? Kısaca açıklayınız (10 Puan)

Dr. Faruk Ocakoğlu

## GENEL JEOLJİ II FİNAL SINAVI

SORU 1- Wegener'in "Kıtaların Sürüklenmesi" hipotezinin desteklerini kısaca tartışınız (30 Puan).

SORU 2- OGÜ Meşelik Kampüsü içindeki asfalt yolun bazı kesimlerinde çatlak/yarıkların bulunduğunu gözlemişsinizdir (görmediyseniz de hayal ediniz). Bu durum size neleri düşündürüyor? Ders kapsamında gördüklerinizle ilişkilendirmeye çalışınız (30 Puan).

SORU 3- Debriz akışı nedir? Açıklayınız (10 Puan).

SORU 4- Dalga tabanı nedir? Açıklayınız (10 Puan).

SORU 5-Monoklinal nedir? Açıklayınız (10 Puan).

SORU 6- Tuzlusu kirlenmesi nedir? Açıklayınız (10 Puan)

Yüksek başarılar

Dr. Faruk Ocakoğlu

**2004-2005 BAHAR YARIYILI**  
**GENEL JEOLJİ II**  
**FİNAL SINAVI**

- 1- İkinci Dünya savaşı yıllarına (1950'lere) kadar "kıtların kaydığına" ilişkin kanıtlar nelerdi? (15 Puan).
- 2- "Okyanus tabanının yayıldığına" ilişkin düşünce nasıl ortaya çıktı ve kanıtlandı? Paleomanyetizma ve manyetik terslenme kavramlarından yararlanarak açıklayınız (15 Puan).
- 3- Simetrik bir antiklinal çiziniz, öylesine ki eksenini dalımlı olsun. Böyle bir yapı nasıl (ne tür ve hangi yönlü?) gerilimlerle oluşur? (15 Puan).
- 4- "Kırılğan" ve "sünümlü" kavramlarını açıklayınız. Neden bazı kayalar sünümlü, bazıları ise kırılğan deformasyon geçirir? Tartışınız. (10 Puan).
- 5- Derin okyanus hendeklerinin özelliklerini ve nasıl oluştuklarını kısaca açıklayınız? (15 Puan).
- 6- Delta nedir? Kısaca açıklayınız. Bildiğiniz üç deltanın adını ve hangi bölgede yer aldığını yazınız (10 Puan).
- 7- Kızıldeniz mi yoksa Pasifik okyanusunun kuzey kesimi mi daha tuzludur? Neden? (10 Puan).
- 8- Artezyen nedir? Kısaca (isterseniz şekille) açıklayınız (10 Puan).

Dr. Faruk Ocakoğlu



## **GENEL JEOLJİ II**

### **II. ARASINAV**

SORU 1- Toprak oluşumundaki başlıca etmenler hangileridir? Kısa kısa tartışınız (25 Puan).

SORU 2- Krip nedir? Hangi etmenler altında nasıl geliştiğini anlatınız ( 15 Puan).

SORU 3- Alüvyal yelpaze nedir? Hangi koşullar altında gelişir? (15 Puan).

SORU 4- Akarsuları, yeraltısuları ile beslenme ilişkisi açısından adlandırıp tartışınız (20 Puan).

SORU 5- Yeraltısularının kirlenmesi olgusunu kısaca tartışınız (25 Puan)

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

## GENEL JEOLJİ II FİNAL SINAVI

1. Antiklinal nedir? Şekil çizerek açıklayınız. Ne tür kuvvetlerle oluştuğunu belirtiniz.
2. Okyanusal kabuğun iç yapısını (ne tür kayalardan oluştuğunu) ve nasıl oluştuğunu şekil yardımıyla açıklayınız.
3. Aktif ve Pasif kıta kenarı terimlerinden ne anlıyorsunuz? Her birine birer örnek veriniz.
4. Atol nedir? Nasıl oluştuğunu şekiller yardımıyla açıklayınız.
5. “Dalga Tabanı” kavramını açıklayınız.
6. Artezyen nedir? Oluşumunu şekil yardımıyla açıklayınız.
7. Alüvyal yelpaze nedir? Oluşumunu şekil yardımıyla açıklayınız.
8. Faylar ile sıcak sular arasındaki ilişkiyi şekil yardımıyla ve örnek vererek açıklayınız.
9. Asılı yük nedir? Açıklayınız.
10. Dendritik drenaj şekille gösterip ne tür arazilerde gelişeceğini açıklayınız.

(Açıklama: Aşağıdaki soruları birkaç paragrafı geçmeyecek şekilde ancak mümkün olduğu kadar doyurucu yanıtlayınız)

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

## **GENEL JEOLJİ II**

### **II. ARASINAV**

SORU 1- Permeabilite ve poroziteyi ayrı ayrı tanımlayarak kilitaşının bu iki özelliğini tartışınız (25 Puan).

SORU 2- Alüvyal yelpaze nedir? Hangi koşullar altında gelişir? Tartışınız (25 Puan).

SORU 3- Akarsuların malzeme taşıma yollarını (mekanizmalarını) tartışınız (25 Puan).

SORU 4- Drenaj ağı nedir? Başlıca drenaj ağı tiplerini tanımlayarak bunların zeminin şekli ve yapısıyla ilişkisini şekil yardımıyla tartışınız (25 Puan).

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

## GENEL JEOLJİ II FİNAL SINAVI

11. Yeryüzündeki kayaçların deformasyon geçirdiğini nasıl anlarsınız? Bu kayaçların deformasyon geçirmesinin nedeni nedir? Tartışınız (15 Puan).
12. Okyanusların tabanında biriken sedimanları gruplayıp kısa kısa açıklayınız (25 Puan).
13. Atol nedir? Nasıl oluştuğunu şekiller yardımıyla açıklayınız (15 Puan).
14. Alüvyal yelpaze nedir? Oluşumunu şekil yardımıyla açıklayınız (15 Puan).
15. Faylar ile sıcak sular arasındaki ilişkiyi şekil yardımıyla ve örnek vererek açıklayınız (15 Puan).
16. “Karst topoğrafyası” teriminden ne anlıyorsunuz? Tartışınız (15 Puan).

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

GENEL JEOLJİ  
2007-2008 BAHAR YARIYILI  
1. ARA SINAVI

- 1- Atmosferin bugünkü bileşimini ve bu gazların kökenini kısa kısa açıklayınız (20 puan).
- 2- Okyanus ve buzulların hidrolojik çevrimdeki paylarını, konaklama sürelerini ve birbirleriyle ilişkilerini kısaca açıklayınız (20 puan).
- 3- Mekanik bozunma nedir? Bunun bir türü olarak buz kamalanmasının oluşumunu açıklayınız. Bu, hangi iklimsel koşullarda etkili olur? Tartışınız (30 puan).
- 4- Bir toprak profili çizerek farklı seviyelerin özelliklerini ve nasıl oluştuklarını açıklayınız (30 puan).

Doç. Dr. Faruk OCAKOĞLU

**GENEL JEOLJİ II**  
**2007-2008 BAHAR YARIYILI**  
**FİNAL SINAVI**

1. Kıvrım türlerini tanımlayarak deformasyonu yaratan gerilmelerin yönleriyle ilişkisini şekil yardımıyla açıklayınız.
2. Derin okyanus hendekleri ve abisal düzlüklerin özelliklerini (morfolojilerini, oluşum şekillerini, biriken sedimanları vb.) hakkında bildiklerinizi yazınız.
3. Delta nedir? Nasıl gelişir? Şekil yardımıyla anlatınız.
4. Bir alüvyal yelpaze nasıl oluşur? Eskişehir kuzeyinde gördüğünüz örneği ayrıntılarıyla ve şekil yardımıyla açıklayınız.
5. Permeabilite ve poroziteyi tanımlayarak vesiküler bazalt, kıltaşı ve çakıltaşını bu iki kavram açısından tartışınız.

Not: Her soru 20 puan değerindedir.

Başarılar...

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

## **GENEL JEOLJİ II**

### **II. ARASINAV**

SORU 1- Aşağıdaki her bir sözcüğü kısa kısa açıklayınız (her biri 5 puan'dan toplam 50 puan).

Suyutan, gayzer, porozite, delta, asılı yük, akarsu gradyanı, krip, çözünme, konaklama süresi, trellis deseni

SORU 2- Yeraltı suları nasıl mağara oluşturur. Şekil yardımıyla açıklayınız ( 15 Puan).

SORU 3- Bir deltada oluşacak farklı tür sedimanları şekil yardımıyla açıklayınız (20 Puan).

SORU 4- Akarsu kaç yolla sedimanter gereç taşır? tartışınız (15 Puan).

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu

**GENEL JEOLJİ II**  
**2009-2010 BAHAR YARIYILI FİNAL SINAVI**

SORU 1. Aşağıdaki kavramları açıklayınız (her biri 3 puan; Toplam 54 PUAN)

Önemli not: Kavramlarla ilgili bilginizi her durumda yansıtmaya çalışınız. Örneğin “Suyutan” kavramı sorulmuş olsun: “Bir karst kavramıdır, erimeyle ilgilidir” yazsanız da bir miktar (ama az) puan alırsınız. Tanımı tam yapar, ilgili kavramlara atıfta bulunur, örnekler verir ve gerekirse şekil çizerseniz tam puana yaklaşabilirsiniz. Her terimin yalnız 3 puan olduğuna dikkat ederek kısa, terimi iyi açıklayan yanıtlar vermeye çalışın.

Çözünme	Kıta şelfi
Taşkın çökelleri	Artezyen
Normal fay	Deformasyon
Krip	Antiklinal
Dendritik drenaj	Troposfer
Çözünmüş yük	Deniztabanı yayılması
Delta öntakımı	Hendek (derin deniz hendeği)
Doğrultu	Resif
Akarsu gradyanı	Jeotermik gradyan

SORU 2. Artezyen oluşumunu şekil yardımıyla açıklayınız (15 PUAN).

SORU 3. Pasif ve Aktif kıta kenarı deyimlerinden ne anlıyorsunuz? Bir pasif kıta kenarında sahilden derin denize kadar olan morfolojik birimleri temel özellikleri ile birlikte şekil çizerek belirtiniz (15 PUAN).

SORU 4. Okyanus kabuğunun yapısı ve gelişimi hakkında şekil çizerek bilgi veriniz (16 PUAN).

Doç. Dr. Faruk Ocakoğlu



GENEL JEOLJİ  
2010 BAHAR YARIYILI  
2. ARA SINAVI

- 5- Krip olayını açıklayınız (25 puan).
- 6- Okyanus ve buzulların hidrolojik çevrimdeki paylarını, konaklama sürelerini ve birbirleriyle ilişkilerini kısaca açıklayınız (25 puan).
- 7- Mekanik bozunma nedir? Bunun bir türü olarak buz kamalanmasının oluşumunu açıklayınız. Bu, hangi iklimsel koşullarda etkili olur? Tartışınız (25 puan).
- 8- Bir toprak profili çizerek farklı seviyelerin özelliklerini ve nasıl oluştuklarını açıklayınız (25 puan).

Doç. Dr. Faruk OCAKOĞLU

GENEL JEOLJİ  
2010-2011 BAHAR YARIYILI  
3. ARA SINAVI

9- Aşağıdaki kavramları kısa kısa açıklayınız (40 puan).

Önemli not: Kavramlarla ilgili bilginizi her durumda yansıtmaya çalışınız. Örneğin “Suyutan” kavramı sorulmuş olsun: “Bir karst kavramıdır, erimeyle ilgilidir” yazsanız da bir miktar (ama az) puan alırsınız. Tanımı tam yapar, ilgili kavramlara atıfta bulunur, örnekler verirseniz tam puana yaklaşabilirsiniz. Her terimin yalnız 5 puan olduğuna dikkat ederek terimi kısa, iyi açıklayan yanıtlar vermeye çalışın.

Troposfer  
Delta öntakımı  
Akarsu gradyanı  
Çözünmüş yük

Taşkın çökelleri  
Çözünme  
Konaklama süresi  
Debriz akışı

10- Alüvyal yelpaze nedir? Şekil yardımıyla oluşumunu açıklayınız (20 puan).

11- Ana drenaj tiplerini ve bunların anlamını şekil çizerek kısaca açıklayınız (20 puan).

12- Krip nedir? Oluşumunu ve hızını şekil yardımıyla açıklayınız (20 puan).

Prof. Dr. Faruk OCAKOĞLU